

30.04.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**30 Nisan 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

30 Nisan 2021 Cuma

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7318 Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

TBMM KARARI

1284 Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı Arasında Karayolu Master Planı 2021-2022 Uygulama Protokolünün Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3926)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Bazı Anlaşmaların Yürürlüğe Girdiği Tarihlerin Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3927)

— 19/3/2021 Tarihli ve 3718 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye Cumhuriyeti Bakımından Feshedilen “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin Türkiye Cumhuriyeti Bakımından Sona Erme Tarihinin 1/7/2021 Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3928)

— Esnaf ve Sanatkarlar ile Gerçek Kişi Tacirlere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Destekler Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3929)

— 4857 Sayılı İş Kanununun Geçici 10 uncu Maddesinin Birinci ve İkinci Fıkralarında Belirtilen Sürelerin 17/5/2021 Tarihinden İtibaren 30/6/2021 Tarihine Kadar Uzatılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3930)

— Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3931)

— İstanbul İli, Arnavutköy İlçesinde, Baykar Makina Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Mülkiyetinde Bulunan ve Ekli Haritada Sınırları Gösterilen Alanın, Baykar Makina Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi İstanbul Özel Endüstri Bölgesine Dâhil Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3932)

— Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) Genel Müdürlüğü Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak Hizmet Alımlarına İlişkin Usul ve Esaslar (Karar Sayısı: 3933)

— Türkiye Çevre Ajansı Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (j) Bendi Kapsamında Depozito Yönetim Sisteminin Kurulması ve İşletilmesi Faaliyetlerine İlişkin Olarak Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Usul ve Esaslar (Karar Sayısı: 3934)

YÖNETMELİKLER

30.04.2021

- Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği (Karar Sayısı: 3935)
- Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Yönetmeliği
- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu Konsinye Satış İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İşyurtları Ortak Üretim ve İşbirliği Programının Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Mühendis, Mimar, Tekniker, Sürveyan, Hareket Memurları Hakkında Sınav ve Atama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

GENELGE

- İnsan Hakları Eylem Planı (2021-2023) ile İlgili 2021/9 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

TEBLİĞLER

- Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 19)
- Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 314)

KURUL KARARLARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 29/04/2021 Tarihli ve Karar No: 10186, 10189 Sayılı Kararları

Çiftçi, buğday maliyetini hesaplayıp fiyat beklentisini açıkladı

Çiftçi, kalem kalem buğday maliyetini hesaplayıp, 2021 yılı için fiyat beklentisini açıkladı.



İRFAN DONAT

Adana Çiftçiler Birliği, 2021 yılı için buğday maliyetini hesaplayarak fiyat beklentisini açıkladı.

Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, "2021 yılında 1 kilogram buğday için çiftçimizin maliyeti ve beklenen fiyatı görüşlerinize sunarız" açıklamasıyla birlikte bir de hesap tablosu yayınladı.

1 dekar buğday üretim maliyetinin 692 Lira 36 kuruş olarak hesaplandığı tabloda, dekar başına ortalama verim beklentisi de 360 kilogram olarak alındı.

Adana Çiftçiler Birliği'nin hesabına göre, 2021 yılı için 1 kilogram buğdayın üretim maliyeti 1 Lira 92 kuruş olurken, çiftçinin mazoy, gübre,, sertifikalı tohum ve fark desteği hariç beklediği buğday fiyatını ise 2 Lira 20 kuruş olarak açıkladı. Desteklemelerle birlikte çiftçinin eline geçmesi gereken toplam rakam ise 2 Lira 40 kuruş olarak belirlendi.

2021 BUĞDAY MALİYETİ	
TOHUM	75,00
GÜBRE	205,00
ZİRAİ İLAÇ VE YAPRAK GÜBRESİ	83,00
MAZOT	38,00
TARLA KİRASI	190,00
HASAT VE NAKLİYE	35,00
ARA TOPLAM	626,00
GENEL GİDER VE AMORTİSMAN %5	31,30
FİNANSMAN GİDERİ %5,6	35,06
1 DEKAR BUĞDAYIN TOPLAM MALİYETİ	692,36
ORTALAMA VERİM BEKLENTİSİ	360,00
1 KG BUĞDAY MALİYETİ	1,92
ÇİFTÇİ KARI %25	0,48
ÇİFTÇİNİN ELİNE GEÇMESİ GEREKEN	2,40
MAZOT-GÜBRE- SERTİFİKALI TOHUM VE FARK DESTEĞİ	0,20
BEKLENEN BUĞDAY FİYATI	2,20

Hatırlanacağı üzere, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) 2020 yılında ekmeklik buğday için ton başına 1.650 TL ve makarnalık buğday için ton başına 1.800 TL fiyat açıklamıştı.

TMO Genel Müdürü Ahmet Güldal, geçen hafta Bloomberg HT Tarım Editörü İrfan Donat'ın hazırlayıp sunduğu Tarım-Analiz programına katılarak, buğday alım fiyatlarının en geç bayram sonrası açıklanacağını söylemişti.

Çiftçi, tam kapanma öncesi ÇKS kuyruğunda

Türkiye'nin birçok bölgesinde tam kapanma kararı nedeniyle Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıta yoğunluk oluştu. Çiftçiler, ziraat odaları ve ilçe tarım müdürlükleri önünde uzun kuyruklar oluşturdu.



Yeni tip korona virüs (Covid-19) ile mücadele kapsamında bu akşam başlayacak tam kapanma döneminde tarımsal faaliyetlerine devam etmek isteyen üreticiler, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıt için Ziraat Odaları ve il/ilçe tarım müdürlüklerinde yoğunluk oluşturuyor.

Giresun Ziraat Odası'na gelen çiftçiler, ÇKS belgesi almak için başvuru yaparken, çiftçiler oda önünde uzun kuyruklar oluşturdu.

Giresun Ziraat Odası Başkanı Nurittin Karan, 29 Nisan Perşembe akşamında itibaren ülke genelinde 17 gün uygulanacak olan 'tam kapanma' süresinde tarımsal alanda üretimin aksamaması adına ziraat odaları tarafından üreticilere verilen 'Çiftçi Belgesi'ni suiistimal eden üreticilere güvenlik güçleri tarafından cezai işlem uygulanacağı uyarısında bulundu.

Hasat dönemi yaklaşırken Rizeli çay müstahsilleri de çiftçi belgesi almak için Ziraat Odası önünde uzun kuyruklar oluştururken, Adıyaman, Kahramanmaraş, Eskişehir, Kayseri, Erzincan, Aydın, Sakarya, Konya, Antalya, Adana, Mersin, Bursa gibi farklı

30.04.2021

illerde de çiftçiler, izin belgesi almak için ziraat odaları ve İlçe Tarım Müdürlükleri önünde yoğunluk oluşturdu.

Tarımsal alanda kısıtlamadan muaf olanlar

Bilecik Tarım ve Orman İl Müdürü Necmettin Yoldaş, 17 günlük sokağa çıkma kısıtlamasında bitkisel üretimde Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi (ÇKS), hayvansal üretimde işletme kayıt belgesi, arıcılık faaliyetleri için Arıcılık Kayıt Sistemi Belgesine (AKS), sahip üreticilerin tarımsal faaliyetlerine kısıtlama olmaksızın devam edebileceklerini söyledi.

İl Müdürü Yoldaş, yaptığı açıklamada, " Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde alınan kararlar doğrultusunda İçişleri Bakanlığı 81 İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne genelge gönderdi. Genelgeye göre; Korona virüs tedbirleri kapsamında, İçişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan genelge ile 29 Nisan 2021 Perşembe günü saat 19.00'da başlayarak 17 Mayıs 2021 Pazartesi günü saat 05.00'e kadar sürecek olan tam kapanma döneminde 81 ilde sokağa çıkma yasağı uygulanacaktır. Genelge doğrultusunda ilimizde tarımsal faaliyetlerde bulunan üreticilerimizin mağduriyet yaşamamaları, tarımsal üretime devam edebilmeleri amacıyla belirtilen tarihler aralığında; bitkisel üretimde Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi (ÇKS), hayvansal üretimde işletme kayıt belgesi, arıcılık faaliyetleri için Arıcılık Kayıt Sistemi Belgesine (AKS), sahip üreticilerimiz tarımsal faaliyetlerine kısıtlama olmaksızın devam edebileceklerdir. Yoğunluk yaşanmaması adına ilgili belgelere üreticilerimiz e-devlet üzerinden de ulaşabileceklerdir" ifadelerine yer verdi.

Tarım Kredi 65,8 milyon TL borçlandı

Son dönemde açtığı mağazalarla gündeme gelen Tarım Kredi, 65,8 milyon TL'lik bono ihracı gerçekleştirdi. 205. mağaza sayısına ulaşan Tarım Kredi'de mağaza sayısının yıl sonuna kadar 500 mağazaya ulaşması hedefleniyordu.



Tarım Kredi Holding'in 65,8 milyon TL'lik bono ihracı gerçekleştirdiği belirtildi.

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'ndan (TKYB) yapılan yazılı açıklamada Tarım Kredi Holding'in bono ihracına TKYB'nin danışmanlık hizmeti verildiği duyuruldu.

İhraçta satış aracılığını Ziraat Yatırım Menkul Değerler yaptı.

İlk şubesi 2017'de faaliyete geçen ve başlangıçta fiyat regülasyonu amacıyla büyük şehirlerde teşkilatlanan Tarım Kredi Kooperatif Market, 2020 yılı sonunda 162 şubeye ulaştı.

Tarım Kredi Kooperatif Market'in 205'inci şubesinin açılışını yaptıkları belirten Tarım Kredi Genel Müdürü Fahrettin Poyraz, "Mayıs ayı sonunda 300'üncü marketi açmayı hedefliyoruz. Bu sene sonunda da 500 rakamını inşallah yakalayacağız." ifadelerini kullanmıştı.

Valiler 'zincir'i kırıyor

Valilikler bazı illerde zincir marketlerde kırtasiye, züccaciye, hırdavat satışını yasakladı. TOBB Ticaret Odaları Konsey ve ATO Başkanı Baran, diğer illerde de benzer kararlar alınması gerektiğini söyledi.



Esnaf temsilcilerinin, sokağa çıkma kısıtlaması uygulaması kapsamında zincir marketlerde gıda dışı ürün satışının haksız rekabete sebep olduğu gerekçesiyle yasaklanması yönündeki talepleri bazı illerde sonuç getirdi. Antalya, Diyarbakır, Kayseri, Niğde ve Karaman'da İl Hıfzısıhha Kurulları, kısıtlamanın olduğu dönemde marketlerin; ayakkabı, kırtasiye, züccaciye, hırdavat ve giyecek satışı yapan reyonlarını satışa kapattı. Bu yasaklamanın genelge ile değil il bazında yapılması, birçok ildeki oda ve borsa başkanlarını harekete geçirdi. TOBB Ticaret Odaları Konsey Başkanı ve ATO Başkanı Gürsel Baran, diğer illerin de benzer kararlar alması gerektiğini söyledi.

Son yıllarda mahalle aralarına kadar yayılan zincir marketlerin sattıkları ürün çeşitliliğini artırmaları ile birlikte küçük esnafın rekabet şansın ortadan kaldırdığına yönelik eleştiriler, pandemi sebebiyle uygulanan kısıtlamalarda iyice pik noktaya ulaşmıştı. Pandemi döneminde zaten cirosu büyük ölçüde azalan esnafın kapalı olduğu süre boyunca, marketlerin tekstil, züccaciye, hırdavat gibi ürünleri satmasına tepki gösteren esnaf, bağlı bulunduğu odalara yoğun baskı yaparak bu konuda önlem alınmasını istiyordu.

Esnafın ve esnaf temsilcilerinin bu yöndeki girişimi sonuç verdi. Antalya, Diyarbakır, Kayseri, Niğde ve Karaman'da valilikler, 29 Nisan ile 17 Mayıs tarihleri arasında; ayakkabı, kırtasiye, züccaciye, hırdavat ve giyecek satışı yapan reyonlarının satışa kapatılmasını kararlaştırdılar.

Bunun üzerinde bir çok ildeki esnaf temsilcileri, valiliklere başvurarak yasaklamanın kendi illerinde de uygulanmasını istediler.

Baran: Ciro kaybı kalıcı hale gelmemeli

TOBB Ticaret Odaları Konsey Başkanı da olan ATO Başkanı Gürsel Baran, DÜNYA'ya yaptığı açıklamada, İl Umumi Hıfzısıhha kurullarına çağırıda bulunarak, kapanma sürecinden sağlıklı ve güçlü çıkılabilmesi için, zincir marketlerin bu dönemde gıda dışı ürün satmamasını istedi.

Baran, küçük işletmelerin 17 gün süreyle mahrum kalacakları ciroların, kalıcı kayba dönüşmemesi gerektiğini bildirdi.

Kapanma süresi boyunca zincir marketlerde, ayakkabı, kırtasiye, züccaciye, hırdavat ve giyecek satışı reyonlarının kaldırılmasına ilişkin kararının, bu alanlarda faaliyet gösteren küçük işletmeler için çok büyük bir gelişme olduğunu belirten Baran, "Üyelerimizden gelen görüş ve öneriler doğrultusunda zincir marketlere ve yetkililere çağırıda bulunarak kapanmaların olduğu günlerde gıda dışı ürün satışı yapılmaması çağrısında bulunmuştuk. Bazı illerimizde İl Umumi Hıfzısıhha Kurulları'nın bu yönde karar almaları da küçük işletmelerimiz açısından büyük bir gelişme olmuştur" dedi.

Bu kararın diğer iller tarafından örnek alınması gerektiğinin altını çizen Gürsel Baran: "Söz konusu ihtisas alanlarında faaliyet gösteren işletmelerimiz için 17 günlük kapanma sürecinde mahrum kalacağı ciro önemlidir. Zincir marketlerde gıda dışı ürün satılması, üyelerimiz için ciro kaybının kalıcı hal alması sonucunu doğuracaktır. Hassasiyet gösteren tüm ilgili ve yetkililerle, ticari hayatın sağlıklı bir şekilde devamı için katkı sunan herkese teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

Son 10 yılda enflasyonda en başarısız ülke Türkiye

EAF araştırmasına göre enflasyonu yüzde 5'in altında tutamayan tek gelişmekte olan ülke Türkiye oldu.



Türkiye ve Şili'de enflasyonla mücadele sürecini inceleyen çalışmada, her iki ülkenin enflasyonu düşürmeye yönelik girişimlerinde genel kanının aksine ekonomik maliyet oluşmadığı ancak Şili'nin başarıya ulaşmasına rağmen Türkiye'de istenen düşük seviyelere gelinememesinin hedeflerin tutturulamamasına bağlı olduğu belirtildi.

Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) bünyesinde Sumru Öz tarafından yapılan çalışmada, Türkiye ve Şili'nin enflasyonla mücadele süreci karşılaştırıldı. "Maliyetsiz Dezenflasyon ve Sonrası: Türkiye ve Şili Karşılaştırması" başlıklı çalışmada, Şili'nin 1990'lı yılların başında, Türkiye'nin ise 2000'li yılların başında enflasyon hedeflemesiyle dezenflasyon sürecine girdiği, iki ülkenin de bu sürecin ilk 4 yılında, büyüme sağladığı, bütçeyi kontrol ettiği ve Merkez Bankası'nın araç bağımsızlığını koruyarak ilave ekonomik maliyet çıkmadan enflasyonu hızla aşağıya çektiği vurgulandı.

Buna karşılık Şili'nin enflasyonu kalıcı olarak yüzde 3'ler seviyesinde tutmasına rağmen, Türkiye'nin başarısız olarak yeniden çift haneli enflasyonlar yaşadığı belirtilen çalışmada, "Şili'den farklı olarak Türkiye'de örtük enflasyon hedeflemesinden resmi hedeflemeye geçilen

2006 yılından itibaren dezenflasyon süreci başarısızlığa uğruyor. Hükümetlerin giderek artan müdahalelerine maruz kalan Merkez Bankası'nın araç bağımsızlığının

zedelenmesi ve enflasyon hedeflerinin son on yılda bir kez bile tutturulamamasının para politikasına güveni sarsması nedeniyle fiyatların geçmiş enflasyona endekslenmesi uygulamasının sürmesi, enflasyonun yeniden iki haneye çıkmasında rol oynamış gibi görünüyor” tespitine yer verildi.

Karşılaştırmada, enflasyonla mücadelenin Türkiye'nin de başarı sağladığı dönemde bütçenin kontrol edildiği, yapısal reformların olduğu,

Merkez Bankası'nın araç bağımsızlığının sağlandığı ve dış konjonktürün de iyi olduğu bir dönem geçirildiği, Türkiye için ise AB'ye katılım müzakereleri, yabancı yatırım artışı, TL'nin değer kazanmasıyla “maliyetsiz” bir enflasyonla mücadele dönemi gerçekleştiği belirtildi. Bu olumlu havanın sağlıklı büyüme sağladığı belirtilen çalışmada, “(Enflasyonla mücadelenin) Maliyetsiz, yani milli gelirden bir kayıp yaşanmadan gerçekleştirilmesinde aynı dönemde verimlilikte yaşanan artış da etkili olmuş gibi görünüyor. Gerçekten de tarihsel olarak Türkiye’de toplam faktör verimliliğinde en yüksek artışın yaşandığı 2003-2007 dönemi ile dezenflasyonun başarılı olduğu dönem çakışıyor” görüşüne yer verildi.

Türkiye’de “tek hane” yeterli görünüyor

Türkiye'nin küresel krizden bu yana 2009 ve 2010 dışında hedef enflasyonu tutturamadığı vurgulanan çalışmada, enflasyonla mücadelede başarı sağlayan Merkez Bankası başkanının yeniden atanmayarak 2006'dan itibaren Merkez Bankası'nın araç bağımsızlığına güvenin azalmaya başlaması etkenlerden biri olarak gösterildi. Belirlenen hedeflerin tutturulamaması ikinci etken olarak kabul edilirken, EAF bünyesinde yapılan çalışmalarda Merkez Bankası'nın kredibilitesinde zaman içinde azalma gözlemlendiği belirtildi. Üçüncü etken olarak ise Türkiye’de enflasyonun “tek haneli olmasının” yeterli görüldüğü gibi bir kanının hakim olduğu vurgulandı. Bütün gelişmekte olan ülkelerin “yapısal sorunları” bulunduğu belirtilen çalışmada, bu sorunlara rağmen Türkiye dışındaki gelişmekte olan ülkelerin enflasyonu yüzde 5'in altında tutmayı başardığı hatırlatıldı. Çalışmada Türkiye'deki gıda fiyatlarının önemli sorunlardan biri olduğu vurgulanarak, “Gerçekten de finansal ve ticari olarak ilişki içinde bulunduğu ülkelere kıyasla daha yüksek enflasyona sahip olmak, yüksek cari açık gibi kırılganlıklara yol açıp küresel piyasalardaki en ufak çalkantıda veya siyasi bir sorunda TL'nin aşırı değer kaybetmesine, bu da bir süre sonra enflasyonu artırarak sürecin bir sarmala dönüşmesine neden oluyor” değerlendirmesi yapıldı.

TCMB, enflasyon tahminini yükseltti

30 Nisan 2021



Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu

İSTANBUL – Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Şahap Kavcıoğlu, “Enflasyonun 2021 sonunda yüzde 12,2 olarak gerçekleşeceğini, 2022 sonunda yüzde 7,5’e gerileyeceğini tahmin ediyoruz.” dedi.

Kavcıoğlu, “Enflasyon Raporu 2021-II” çevrim içi bilgilendirme toplantısında yaptığı konuşmada, temel varsayımları ve kısa vadeli öngörülerini çerçevesinde, politika faizinin güçlü dezenflasyonist etkiyi muhafaza edecek şekilde, gerçekleşen ve beklenen enflasyonun üzerinde bir düzeyde oluşturulmaya devam edileceği bir görünüm altında, enflasyonun kademeli olarak hedeflere yakınsayacağını öngördüklerini belirtti.

Bu çerçevede, enflasyonun 2021 sonunda yüzde 12,2 olarak gerçekleşeceğini, 2022 sonunda yüzde 7,5’e, 2023 sonunda ise orta vadeli hedef olan yüzde 5 seviyesine gerileyerek istikrar kazanacağını tahmin ettiklerini aktaran Kavcıoğlu, şunları kaydetti:

“Böylece 2021 yıl sonu enflasyon tahminini 2,8 puanlık güncellemeyle yüzde 9,4’ten yüzde 12,2’ye yükselttik. Bir önceki rapor dönemine göre Türk lirası cinsinden ithalat fiyatlarına bağlı güncelleme enflasyon tahminini 1,8 puan artırırken, gıda fiyatlarında öngörülen yüksek seyir enflasyon tahminini 0,4 puan yukarı itti. Diğer yandan yönetilen, yönlendirilen fiyatlar büyük ölçüde haberleşme hizmetleri, özel iletişim vergisi artışı ve ocak ayında yapılan tütün ürünlerindeki vergi ayarlamasının yansımalarıyla tahmini 0,1 puan yukarı çekti. Ayrıca, toplam talep koşullarının

öngörülenden güçlü seyri nedeniyle çıktı açığı patikasında yapılan yukarı yönlü güncelleme yıl sonu tahminine 0,4 puan artırıcı yönde katkıda bulundu.”

Şahap Kavcıoğlu, enflasyon ana eğiliminde bir önceki rapor dönemine göre gözlenen artışın, 2021 sonu enflasyon tahminini 0,1 puan yükselttiğini söyledi.

2022 enflasyon tahminini yüzde 7’den yüzde 7,5’e güncellediklerini aktaran Kavcıoğlu, 2021 sonu tahminindeki güncellemenin geçmişe endeksleme davranışına ve ana eğilime etkilerine bağlı olarak 2022 sonu enflasyon tahminini 0,3 puan yukarı çektiğini kaydetti.

Kavcıoğlu, “Ayrıca Türk lirası cinsi ithalat fiyatları tahmini 0,3 puan yukarı çekerken, gıda enflasyonu varsayımındaki güncelleme ise tahmini 0,1 puan yükseltmiştir. Buna karşılık çıktı açığındaki güncelleme ise tahmine 0,2 puan azaltıcı yönde katkıda bulunmaktadır.” dedi.

Kavcıoğlu, “Önümüzdeki dönemde de fiyat istikrarı temel amacımız doğrultusunda elimizdeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edeceğiz. Para politikası kararlarımızı şeffaf, öngörülebilir ve veri odaklı bir çerçevede almayı sürdüreceğiz.” dedi.

Kavcıoğlu, küresel risk iştahındaki dalgalı seyrin Türkiye ekonomisine yansımaları dikkate alındığında, dezenflasyon odaklı para politikası duruşunun, ülke risk primi ve dış finansman imkanlarında kalıcı iyileşme için kritik önem arz ettiğini vurguladı.

Kavcıoğlu, “Küresel finansal koşullardaki dalgalanmaların, gelişmekte olan ülkeler üzerinde daha fazla risk oluşturması nedeniyle sıkı para politikası duruşunun enflasyonda düşüş önceliğiyle kararlılıkla sürdürülmesi, söz konusu oynaklıklara karşı önemli bir tampon işlevi görecektir.” dedi.

Uluslararası emtia fiyatlarındaki yukarı yönlü seyrin, güçlü iç talebin, küresel ve yurt içi tedarik sorunlarına bağlı arz kısıtlarının, enflasyon beklentilerindeki yüksek seyrin ve birikimli döviz kuru etkilerinin enflasyon görünümünü olumsuz etkilemeye devam ettiğini aktaran Kavcıoğlu, tüketici enflasyonunun 2020 sonundaki yüzde 14,6 seviyesinden ilk çeyrekte yüzde 16,2’ye yükseldiğini anımsattı.

Kavcıoğlu, salgınla birlikte 2020’de hanehalkı tüketim kalıplarında önemli değişimler olduğunu, bu doğrultuda tüketici enflasyon sepetindeki ağırlıkların güncellendiğini, bu gelişmenin ocak Enflasyon Raporu’nda paylaştıkları enflasyon tahmin patikasını kısa vadede yükseltici yönde etkilediğini söyledi.

Tüketici enflasyon sepetinde yapılan ağırlık güncellemesinin ocak tahmin patikasına etkisinin nisanda 0,5 puana ulaştıktan sonra kademeli olarak azalarak yıl sonu itibarıyla ortadan kalkacağını öngördüğünü ifade eden Kavcıoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Ağırlık değişiminin etkisi düzeltildiğinde, ilk çeyrek tüketici enflasyonu gerçekleşmeleri geçmiş öngörülerimizle birebir uyumlu seyretmiştir. Bu uyumlu seyirde, taze meyve ve sebze gibi oynaklığı yüksek kalemlerdeki olumlu gidişat etkili olurken, çekirdek-B enflasyonu öngörülerimizin üzerinde kalmıştır. Enflasyonda ilk

çeyrekte görülen yükselişte temel mal ve enerji grupları öne çıkmıştır. Diğer taraftan, yönetilen/yönlendirilen fiyat ve vergi ayarlamalarının net etkisi, eşel mobil uygulamasının da desteğiyle bu dönemde enflasyonu sınırlayıcı olmuştur. ” Kavcıoğlu, çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonlarının geçen yılın sonuna kıyasla artarken, eğilimlerinin bir miktar iyileşmekle birlikte yüksek seyretmeye devam ettiğini aktardı.

Enflasyon eğiliminin, temel mallarda birikimli döviz kuru etkilerinin zayıflamasıyla bir miktar gerilediğini, işlenmiş gıda ve hizmetlerde yükseldiğini belirten Kavcıoğlu, enflasyon eğiliminin nisanda da iyileşmeye devam etmekle birlikte yüksek düzeylerini koruyacağını öngördüklerini kaydetti.

Kavcıoğlu, yılın ilk çeyreğindeki kısmi iyileşmenin ardından döviz kuru duyarlılığı yüksek gruplarda fiyat artışlarının bir miktar hızlandığını, bunun yanı sıra eşel mobilin sınırlayıcı etkisine rağmen uluslararası emtia fiyatlarındaki artışlara bağlı olarak maliyet unsurlarının önemini koruduğunu vurguladı.

“Gıda enflasyonu beklentilerini yukarı yönlü güncelledik”

TCMB Başkanı Kavcıoğlu, enflasyon görünümünde etkili olan bir diğer unsurun, küresel ve yurt içi tedarik sorunlarına bağlı fiyat artışları olduğunu belirterek, tedarikçilerin teslim sürelerinin uzadığını, mineral madde, metal, makine, elektronik ürünler ve bağlantılı sektörlerde teslimatlardaki gecikmelerin daha belirgin olduğunu söyledi.

Arz sıkıntılarının ne kadar süreceğine dair belirsizliklerin sürdüğünü, bu sorunların yılın ikinci yarısında kademeli olarak hafiflemesini beklediklerini aktaran Kavcıoğlu, ankete dayalı ve piyasa bazlı enflasyon beklentilerinin yılın ilk 2 ayındaki iyileşmenin ardından finansal oynaklıklardaki artışla birlikte son dönemde yükseldiğini kaydetti.

Kavcıoğlu, son dönemde petrol fiyatlarındaki yükseliş ve küresel toparlanma beklentilerinin güçlenmesiyle ham petrol fiyatlarına dair projeksiyonların yukarı yönlü güncellendiğini belirterek, şöyle devam etti:

“Vadeli fiyat eğrisi, petrol fiyatlarının bir miktar daha yükseldikten sonra yılın ikinci yarısında gerileyeceğini, böylece 2021 yılı ortalamasının 64,4 dolar, 2022 yılı ortalamasının ise 61,9 dolar seviyesinde oluşacağı bir fiyatlamaya işaret ediyor. Petrolün yanı sıra endüstriyel metal ve tarımsal ürünler gibi emtia fiyatlarında da geçmiş öngörülerin üzerinde bir seyir görüyoruz. Bu doğrultuda 2021’e ilişkin ithalat fiyatları varsayımımızı yukarı yönlü güncelledik. Diğer yandan, uluslararası piyasalarda oluşan vadeli fiyat eğrisi 2022’de ithalat fiyatlarında sınırlı bir gerileme öngörüyor.”

Kavcıoğlu, gıda enflasyonu varsayımlarını döviz kuru gelişmeleri ve uluslararası fiyatlara ilişkin görünümü dikkate alarak 2021 ve 2022 için yukarı yönlü güncellediklerini, dış talep görünümünde belirgin bir değişikliğe gitmediklerini söyledi.

– “Elimizdeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edeceğiz”

Şahap Kavcıoğlu, küresel ve yurt içi makroekonomik görünüm çerçevesinde enflasyon üzerindeki talep ve maliyet yönlü etkilerin önemini koruduğunu ifade

ederek, enflasyon beklentilerindeki mevcut seviyelerin fiyatlama davranışları ve enflasyon görünümü üzerindeki riskleri canlı tuttuğunu söyledi.

Mevcut görünümün, enflasyon beklentilerinde ve enflasyon eğiliminde kalıcı düşüşe işaret eden göstergeler oluşana kadar sıkı parasal duruşun büyük bir kararlılık ve sabırla sürdürülmesini gerektirdiğini vurgulayan Kavcıoğlu, “Sürdürülebilir büyüme ve istihdam artışı için makroekonomik istikrarın bir ön koşul olduğunun bilincindeyiz. Buradan hareketle önümüzdeki dönemde de fiyat istikrarı temel amacımız doğrultusunda elimizdeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edeceğiz. Para politikası kararlarımızı şeffaf, öngörülebilir ve veri odaklı bir çerçevede almayı sürdüreceğiz.” diye konuştu.

Para politikası duruşunun, enflasyon görünümüne yönelik yukarı yönlü riskler dikkate alınarak, temkinli bir yaklaşımla enflasyonun kalıcı olarak düşürülmesi ve fiyat istikrarı hedefine ulaşılması odağında belirleneceğini ifade eden Kavcıoğlu, “Bu doğrultuda politika duruşu, enflasyon gelişmeleri ve enflasyon beklentileri dikkate alınarak dezenflasyon sürecini en kısa sürede tesis edecek ve orta vadeli hedeflere ulaşmaya kadar bunun sürekliliğini sağlayacak bir sıkılık düzeyinde belirlenmeye devam edilecektir.” dedi.

– “Enflasyonu 2023’te yüzde 5’e indirme konusunda kararlıyız”

TCMB Başkanı Kavcıoğlu, sıkı parasal duruşun; enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve finansal piyasa gelişmeleri bağlamında dışsal ve geçici oynaklıklara karşı önemli bir tampon işlevi göreceğini belirterek, şunları kaydetti:

“Enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli hedefimize ulaşmaya kadar politika faizi, güçlü dezenflasyonist etkiyi muhafaza edecek şekilde, gerçekleşen ve beklenen enflasyonun üzerinde bir düzeyde oluşturulmaya devam edilecektir. Fiyatlar genel düzeyinde sağlanacak istikrar, ülke risk primlerindeki düşüş, ters para ikamesinin başlaması, döviz rezervlerinin artış eğilimine girmesi ve finansman maliyetlerinin kalıcı olarak gerilemesi yoluyla makroekonomik istikrarı ve finansal istikrarı olumlu etkileyecektir. Böylelikle yatırım, üretim ve istihdam artışının sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde devamı için uygun zemin oluşacaktır.”

Kavcıoğlu, 2023 yılında enflasyonu yüzde 5’e indirmek ve bu seviyeyi kalıcı kılmak konusunda kararlı olduklarını vurgulayarak, “Hedeflediğimiz düşük enflasyon ortamının sürdürülebilir büyüme ve istihdam artışı için bir ön koşul olduğunun farkındayım. Kurumsallığımız, güçlü analiz kapasitemiz ve üzerimize düşen sorumluluğun bilinciyle bu hedefe varmak için kararlı ve azimli bir tutum içerisinde olacağız.” dedi.

Bu yıl faaliyete geçişinin 90. yıl dönümünü kutladıkları TCMB’nin kurulduğu günden bu yana ülkenin refahı için çalışan bir Cumhuriyet kurumu olduğunu hatırlatan Kavcıoğlu, şu değerlendirmelerde bulundu:

“Bu çerçevede toplumsal refahın artması için zaruri olan düşük enflasyon ortamını sağlamak ve sürdürmekle görevlidir. Bugün Merkez Bankası; nitelikli çalışan kaynağı ve güçlü teknik altyapısıyla dünyada ve Türkiye’de yaşanan gelişmeleri yakından

30.04.2021

takip eden ve kendini sürekli yenileyen dinamik, vizyoner ve öncü bir kurumdur. Güçlü bir kurum kültürüne ve geleneğine sahiptir. Merkez Bankası olarak faaliyetlerimizin tümünü ülkemizin her bir vatandaşının yararını düşünerek ekonomik gelişime katkı sağlamak amacıyla yürütüyoruz.”

Kavcıoğlu, enflasyon hedeflerinin tüm paydaşlarca benimsenmesini ve düşük enflasyon ortamının önemi konusunda toplumsal mutabakatın sağlanmasını önemsedini, bu kapsamda iletişim çağının tüm araçlarını bütün paydaşlarla fikri zenginlik oluşturmak için kullanacaklarını söyledi.

İşten çıkarma yasağı 30 Haziran'a uzatıldı

Yapılan bu düzenlemeyle birlikte bir süre önce uzatılan, kısa çalışma ödeneği desteği ile işten çıkarma yasağının süresi de eşitlenmiş oldu.



Kamuoyunda işten çıkarma yasağı olarak bilinen ve işverenin iş akdini feshetmesini yasaklayan, 4857 sayılı İş Kanununun geçici 10. Maddesinin birinci ve ikinci fıkrasındaki süreler 30 Haziran 2021'e uzatıldı.

Süresi uzatılan maddeler belirli durumlar haricinde iş sözleşmesinin feshedilmesini yasaklarken, bu süre zarfında ücretsiz izne ayırma hakkı da veriyordu.

Yapılan bu düzenlemeyle birlikte bir süre önce uzatılan, kısa çalışma ödeneği desteği ile işten çıkarma yasağının süresi de eşitlenmiş oldu. Geçen hafta yayınlanan Cumhurbaşkanı kararı ile süresi Mart ayına sona eren kısa çalışma ödeneği desteği 30 Haziran'a uzatılmıştı.

Süresi uzatılan madde şöyle:

4857 Sayılı Kanununun Geçici 10.maddesi

Bu Kanunun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle 25 inci maddenin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde ve diğer kanunların ilgili hükümlerinde yer alan ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler, belirli süreli iş veya hizmet sözleşmelerinde sürenin sona ermesi, işyerinin

30.04.2021

herhangi bir sebeple kapanması ve faaliyetinin sona ermesi, ilgili mevzuatına göre yapılan her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi halleri dışında işveren tarafından feshedilemez.(1)(2)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermez.

Esnafa 1,000 TL hibe ve kira desteği 1 ay uzatıldı

Salgından etkilenen esnaf ve sanatkarlara 3 ay süreyle 1.000 TL'lik hibe verilmesini öngören desteğin süresi 1 ay uzatıldı.



22 Aralık 2020 tarihli Cumhurbaşkaný Kararı ile COVID-19 tedbirlerinden etkilenen esnaf ve sanatkarlara 3 ay süreyle 1.000 TL'lik hibe verilmesini öngören desteğin süresi 1 ay uzatıldı.

Ayrıca işyeri kira olanlara, Büyükşehirlerde 750 TL, diğer illerde ise 500 lira kira desteği verilmesine ilişkin hükmün süresi de yine 1 ay uzatıldı.

Ankara Valiliği'nden “görev belgesi” açıklaması

Ankara Valiliği, 17 günlük tam zamanlı sokak kısıtlamasından muaf olan sektörlerle çalışanlara görev belgesi düzenlenmesiyle ilgili esasları belirledi...



Ankara Valiliği, 17 günlük tam zamanlı sokak kısıtlamasından muaf olan sektörlerle çalışanlara görev belgesi düzenlenmesiyle ilgili esasları belirledi.

Valilikten yapılan yazılı açıklamaya göre; İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu, Vali Vasip Şahin başkanlığında toplandı. 17 gün sürecek tam zamanlı sokağa çıkma kısıtlamasında üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinde herhangi bir aksama yaşanmaması için muafiyet getirilen sektörlerde çalışanlar hakkında yeni kararlar alındı.

DAHA ÖNCEKİ BELGELERİN GEÇERLİLİĞİ 2 MAYIS'TA SONA ERECEK

Buna göre; muafiyet tanınan iş yerlerinde çalışan görevliler için bu iş yerlerinin yetkililerince daha önce verilen tüm belgelerin geçerliliği 2 Mayıs 2021 Pazar günü saat 24.00'te sona erecek. 29 Nisan 2021 Perşembe gününden itibaren muafiyetler kapsamında bulunan iş yeri, fabrika, imalathane gibi yerlerde çalışan kişiler, e- Devlet platformunda yer alan İçişleri Bakanlığı e- Başvuru sistemi üzerinden 'görev belgesi' başvurusunda bulunacak. Başvurucunun sosyal güvenlik numarasına göre çalışmakta olduğu iş yeri sicil numarası belirlenecek ve iş yerinin faaliyet alanına göre tespit olunan NACE kodunun muafiyet kapsamında kalıp kalmadığı kontrol edilecek. Yapılacak sorgulamalar sonucunda aranan şartlar arasında uyumluluğun tespiti halinde sistem üzerinden otomatik olarak görev belgesi düzenlenecek.

Başvuruda bulunan çalışana dair kimlik bilgilerinin yanı sıra sokağa çıkma kısıtlaması sırasında hangi amaçla iş yerinde olması gerektiği, çalışma süresi, iş yeri ve ikamet adresi, varsa kullanacağı servis ya da araç plaka bilgisinin de yer alacağı görev belgesinin çıktısı, iş yeri yetkilisine imzalatılacak.

BİR SEFERLİĞİNE ELLE DOLDURULABİLECEK

Başvuruda bulunacak çalışanın e-Başvuru sistemini kullanımında oluşabilecek problemler, sistemsel yoğunluk, erişim hatası gibi geçici durumlar nedeniyle zamanında görev belgesi alınamaması durumunda bir defaya mahsus olmak ve en fazla üç gün için geçerli olmak kaydıyla görev belgesi formu elle doldurularak çalışan ve iş yeri yetkilisi tarafından imzalanarak düzenlenebilecek. İş yeri yetkilisi, belgede belirtilen kişinin, yetkilisi olduğu iş yerinde çalıştığı, sokağa çıkma kısıtlaması sırasında zorunlu bir amaçla iş yerinde olması gerektiği bilgisinin doğruluğundan, hakkında görev belgesi düzenlenen kişinin ise kendisi ile ilgili bilgilerin doğruluğundan ve sokağa çıkma kısıtlaması sırasında muafiyet nedeni ile buna bağlı olarak zaman ve güzergahla sınırlı davranmaktan, sorumlu olacak.

Görev belgesi, sokağa çıkma kısıtlamaları sırasında muafiyet tanınan iş yerlerinde çalışan personelin yanında bulunacak ve yapılacak kontrollerde denetim ekiplerine ibraz edilecek. Görev belgeleri eş zamanlı olarak kolluk kuvvetlerinin bilgi sistemlerine de iletilecek. Kolluk kuvvetlerince yürütülecek denetim faaliyetleri sırasında, geçerli görev belgesi olmayan, belgesini ibraz edemeyen veya görev belgesinde belirtilen muafiyet nedeni, zamanı ve güzergahı ile denetim sırasındaki durumu uyumlu olmayan kişiler ile eksik, yanlış bilgi veren iş yeri yetkilileri hakkında adli ve idari işlem uygulanacak.

GÜZERGAH, EV VE İŞ YERİ İLE SINIRLI OLACAK

Asgari personel ile hizmet sunacak kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet yerlerinde görev yapacak kamu personeli için de yetkili yönetici tarafından bu durumu ortaya koyan 'kamu personeli görev bildirim belgesi' düzenlenecek. Bu kapsamdaki kamu personeli, görevli olduğu zaman dilimi içerisinde ikameti ile iş yeri arasındaki güzergahla sınırlı olacak şekilde muafiyete tabi olacak.

Ayrıca; Ankara'da ikamet edip iş yeri Ankara'ya sınır veya komşu illerde olan kişilerin, işe geliş gidişinin düzenli olarak günlük yapılması halinde işçi servisleri ile yapılan yolcu taşımacılığı faaliyetleri şehirlerarası seyahat iznine tabi olmayacak.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan İnsan Hakları Eylem Planı genelgesi! Resmi Gazete'de yayımlandı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İnsan Hakları Eylem Planı (2021-2023) ile ilgili genelge yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Eylem Planı'nda detaylı bir mevzuat taramasıyla, hak ve özgürlükler alanını genişletici değişikliklerin yanında, kamu hizmetlerinin erişilebilir, hesap verilebilir, eşit, şeffaf ve adil bir şekilde sunulmasına ilişkin standartların yükseltilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca uygulamadaki sorunların çözümüne yönelik üst düzey bir farkındalık ve daha güçlü bir insan hakları koruma sisteminin oluşturulması öngörülmektedir." ifadelerini kullandı.



Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nde, İnsan Hakları Eylem Planı'nın 'Özgür Birey, Güçlü Toplum; Daha Demokratik Bir Türkiye' vizyonu ile 2 Mart 2021 tarihinde kamuoyuna açıklandığı hatırlatıldı. İnsan Hakları Eylem Planı'nın, 11'inci Kalkınma Planı ile Yargı reformu Strteji Belgesi temelindeki reform iradesinin devamı olarak tüm bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetlerini kapsadığı belirtildi. Eylem Planıyla, detaylı bir mevzuat taramasıyla, hak ve özgürlükler alanında genişletici değişikliklerin yanında, kamu hizmetlerinin erişilebilir, hesap verilebilir, eşit, şeffaf ve adil bir şekilde sunulmasına ilişkin standartların yükseltilmesi hedeflendiği aktarıldı. Eylem Planı'yla birlikte, uygulamadaki sorunların çözümüne yönelik üst düzey bir farkındağın ve daha güçlü bir insan hakları koruma sistemi oluşturulmasının öngörüldüğü vurgulandı. Genelgede, "İnsan hak ve özgürlüklerine ilişkin standartların yükseltilmesiyle, demokrasimizin vatandaş memnuniyetine odaklı şekilde güçlenmesi süreci yeni bir ivme kazanacaktır" denildi.

Türkiye ile Mısır dost oldu: TBMM'de kabul edildi

8 yıl önce bozulan Türkiye-Mısır ilişkileri gergin biçimde ilerliyordu...



TBMM ile Mısır ve Libya temsilciler meclisleri arasında, parlamentolar arası dostluk grupları kurulmasına ilişkin tezkere, **TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi.** Türkiye-Mısır ilişkileri Muhammed Mursi'nin devrildiği 2013 yılından bu yana gergin bir biçimde ilerliyordu. Türkiye bu tarihten beri **diplomatik ilişkilerini maslahatgüzar** seviyesinde sürdürüyor.

Ancak Türkiye, Mısır'la 8 yıl önce gerilen ilişkilerini normalleştirmek için yılbaşından bu yana da mesajlar vermiş ve bazı adımlar atmıştı. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, 16 Mart'ta yaptığı açıklamada, "Mısır'la çeşitli kanallardan görüşmeler yapıldığını" belirtmiş ve "En üst düzeyde değil de bunun bir tık altında devam ediyor. Gönülümüz ister ki Mısır'la olan bu süreci çok daha güçlü bir şekilde devam ettirelim" açıklaması yapmıştı. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da 10 Nisan'da, Mısırlı mevkidaşı Semih Şükrü ile "ramazan tebriki" için telefonda görüşmüş, **bu görüşme 2 yılın ardından iki ülke arasında bakan düzeyinde gerçekleştirilen ilk görüşme olarak kayıtlara geçmişti.**

Çavuşoğlu, son olarak 21 Nisan'da yaptığı açıklamada Mısır ile normalleşme görüşmelerinin dışişleri bakanlıkları seviyesinde sürdürülmesine karar verildiğini, mayıs ayının ilk haftasında dışişleri bakan yardımcılar düzeyinde Mısır'da yapılacak görüşmelerin ardından Mısır Dışişleri Bakanı Semih Şükrü ile bir araya gelerek büyükelçilik atamaları dahil ilişkilerin geleceğini ele alacaklarını söyledi.

Tüm bu gelişmelerin ardından AKP, Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır arasında dostluk grubu oluşturulmasına ilişkin teklifi geçen günlerde Meclis Başkanlığı'na sunmuştu. Konuyla ilgili tezkere TBMM Genel Kurulu'nda oylanarak kabul edildi.

30.04.2021

MISIR'DAN KKTC ÇIKIŞI

Geçtiğimiz günlerde de KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın basın buluşmasını haberleştiren Kahire merkezli Al Wafd Gazetesi'nin, **KKTC'nin Mısır tarafından tanınmamasına rağmen konuyla ilgili haberinde "KKTC Cumhurbaşkanı" ibaresini kullanılması dikkat çekmişti.**

Al Wafd Gazetesi'nde konuyla ilgili çıkan haberde KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın, Türkiye ve Mısır arasında yakınlaşmayı olumlu bulduğu ve iki ülke arasındaki sosyal, kültürel ve ticari bağların ilişkilerin düzelmesini kolaylaştıracağı açıklamalarına yer verildi.

İrfan Donat



Tarım ve gıda sektörünü nasıl bir sezon bekliyor?

Yazımızın başlığındaki soruya en başından kısa ve öz bir cevap verelim: Çok da kolay bir sezon beklemiyor.

Ama bu kısa cevap, tek başına bir anlam ifade etmeyecektir.

O yüzden biraz altını doldurmakta fayda var.

Aslına bakarsanız pandemi sürecinin başından bu yana yaşanan tecrübelerden çıkarılacak çok ders var.

Ders çıkararak ve buna göre aksiyon alan ülkeler kısmen riskleri minimize ediyor ve olası krizlere daha hazırlıklı hale geliyor.

Ama süreci sadece izleyip, ders çıkarmış ve aksiyon almış gibi yapanlar için ise fatura biraz ağır olacak.

Yine çok soyut ve genel cümleler kurduğumuzu düşünenler için sadede gelelim o zaman.

REKORLAR EGALE EDİLİYOR

Küresel tarım emtia fiyatları aldı başını gidiyor.

Bloomberg Tarım Endeksi, Kasım 2012'den bu yana en yüksek seviyeye ulaşarak neredeyse 9 yılın zirvesini gördü.

30.04.2021

FAO Gıda Fiyat Endeksi, aralıksız 10 aydır yükselişte ve son 6,5 yılın zirvesini test etti.

Bitkisel yağ fiyatları son 10 yılın en yüksek seviyelerinde geziniyor.

Soya fasulyesi, mısır gibi ürünler son 8 yılın zirvesinde. **Buğday** fiyatları keza öyle...

Deyim yerindeyse aylardır küresel tarım emtiasında rekor seviyeler egale ediliyor.

Birçok uluslararası kurum ve kuruluşun raporlarında yer alan beklentilere benzer bir öngörü son olarak Goldman Sachs'tan geldi.

Goldman Sachs, tarım ürünlerini de kapsayan emtianın geneli için rallinin önümüzdeki 6 ay daha süreceğini öngörüyor.

FİYATLARI TETİKLEYEN FAKTÖRLER NELER?

Her ne kadar buğday, mısır, soya ve pirinç gibi uluslararası ticarete konu olan ürünlerde küresel manada arz ve stok açısından herhangi bir sorun olmadığı **Uluslararası Tahıl Konseyi**'nin raporlarına yansısı da fiyatlara yönelik yukarı yönlü hareketin sürebileceği beklentisini haklı çıkartacak sebepler de ortadan kalkmış değil.

Nedir onlar?

Hemen kısaca hatırlayalım...

İklim riski, fiyatlar üzerinde ciddi bir baskı yaratıyor. Dünyanın farklı bölgelerinde üretimi olumsuz etkileyecek hava olayları yaşanıyor. Bir yerlerde kuraklık, diğer taraflarda aşırı yağış ya da soğuklar üretimi zora sokuyor. Bu da rekolteye henüz yansımaya bile arz tarafında spekülasyon bir baskı yaratıyor.

Geçen yıldan bu yana şahit olduğumuz **ihracatçı ülkelerin korumacı politikalarının** önümüzdeki aylarda da devam edebileceğini bir kenara yazmak lazım. Ek gümrük vergileri, ihracat kotası ve yasaklar öne çıkan enstrümanlar... Zira kendi iç piyasa dinamiklerini gözetken ve önceliklendiren tarım ürünleri ihraççısı ülkeler, **enflasyon ithal etmek istemiyor**.

Örnek mi?

Rusya ve Arjantin'e bakmak yeterli...

Buna karşın kendi kendine yeterlilik seviyesi düşük olan ve **ithalatçı konumdaki ülkelerde** ise gıda güvencesini kontrol **altında** tutmak ve yine enflasyonu baskılamak adına **talep iştahı** da artmış vaziyette. Örneğin Çin başta olmak üzere söz konusu talepler de fiyatlar üzerinde ciddi bir stres yaratıyor.

Gelelim işin bir de **lojistik** boyutuna... Burada da başta konteyner sıkıntısı ve artan maliyetler fiyatlar üzerinde ek bir baskı yaratıyor.

Daha düne kadar yeniden Rusya-Ukrayna arasında yükselen tansiyonun tarım emtia fiyatları üzerindeki etkisini tartışıyorduk. Şimdilerde tansiyon düşmüş gibi gözükse de bu ve buna benzer **jeopolitik riskler** de 2021'de emtia fiyatında baskı yaratabilecek bir faktör olarak kenarda bekliyor.

Küresel manada parasal genişlemenin de etkisiyle birlikte **fonların tarım emtiasına artarak devam eden ilgisi** ve oluşan **spekülatif hareketler** bir diğer önemli faktör.

Fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskı yaratan tüm bu başlıklar yeni değil, aylardır konuşuyoruz.

Ve bugün geldiğimiz noktada söz konusu risklerin bir süre daha bizimle birlikte olacağını söylemek için kahin olmaya gerek yok.

O yüzden **gıda güvencesi** konusu küresel açıdan hiç bu kadar ön plana çıkmamıştı herhalde...

KÜRESEL GELİŞMELERİN TÜRKİYE'YE YANSIMASI

Ve meseleye Türkiye açısından bakarsak tüm bu bunlara bir de tabi ki kur riskini eklemek lazım.

Zira Dolar kurunun 8-8,5 TL bandına oturduğu bir ortamdayız.

Türkiye'nin tarımsal ürünlerindeki yeterlilik derecelerinde kritik bir noktadayız. TÜİK verilerine göre, buğdayda yüzde 89,5 olan yeterlilik derecesi, mısırdaki yüzde 75,5 düzeyinde. Soya da sadece yüzde 4,7 olan yeterlilik derecesi, ayçiçeğinde yüzde 60'lar düzeyinde.

Dolayısıyla Türkiye'nin hammadde ithalatına baktığımızda özellikle ayçiçeği, soya, mısır gibi yağlı tohumlar tarafındaki fiyatlar bize bir süre daha gıda enflasyonu tarafında sıkıntılı yaratacak.

YENİ SEZON BEKLENTİLERİ

Bir de içerideki gelişmelere bakmakta fayda var.

Başta hububat olmak üzere yeni sezon yaklaşıyor.

Peki sahadan gelen son bilgiler ne yönde?

İç Anadolu'nun bir kısmı ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun bazı kesimlerinde ciddi bir kuraklık yaşanıyor.

Konya, Şanlıurfa, Batman, Mardin, Diyarbakır, Muş, Gaziantep gibi illerin önemli bir kısmında kuraklığa bağlı rekolte ve verim kaybı beklentisi hakim.

Ulusal Hububat Konseyi'nin incelemelerine göre kayıp yüzde 5 seviyelerinde tahmin edilirken, söz konusu kaybın yüzde 15-20'leri bulabileceği de senaryolar arasında.

KAMUNUN REFLEKSİ VE “YENİ NORMAL” STRATEJİSİ

Peki böyle olağanüstü dönemlerde kamu kurum ve otoritelerinin refleksleri de eskisi gibi mi olacak?

Artık yeni normal kabul edip, ortaya ona göre bir strateji konulması gerekmiyor mu?

Ezberlerin bozulduğu, alışılmışın dışında bir oyun planına ihtiyaç olduğu aşikâr.

En basitinden planlama ve destekleme politikaları, müdahale alımları, sektörün finansman yönetimi, vergi indirimi ve teşvikler gibi alanlarda üstü kapalı değil açık bir iletişime ve yönetişime ihtiyaç var.

Aslında bu dönemleri daha az riskle atlatabilmek adına elde çok farklı enstrümanlar var ama tabii doğru şekilde ve zamanında kullanabilirsek.

EV DIŞI TÜKETİM

Bugünkü senaryolarda gıda enflasyonu konuşurken, ev dışı tüketim tarafının neredeyse sifıra yakın olduğunu da bir kenara yazalım.

Talebin düşük olduğu bir ortamda dahi gıda fiyatlarını konuşuyorsak yarın bir gün normalleşme sürecine geçildiğinde artacak talebe karşı ne kadar hazırlıklıyız?

30.04.2021

Bu sorunun cevabı çok kritik.

Restoran ve kafe gibi işletmelerin açılıp hizmet sektöründe yaşanacak talep artışına arz tarafında cevap verebilecek miyiz?

Bugün özellikle hayvancılık sektöründe hem maliyet artışları hem de düşük seyreden üretici fiyatları, işletme kapasitelerini önemli ölçüde daralttı.

Aslına bakarsanız bu durum Türkiye'ye de özgü değil. Benzer gelişmeler ABD başta olmak üzere pek çok ülkede yaşanıyor.

Ve ülkeler, söz konusu riski görerek şimdiden aksiyon almaya başladı bile.

Hatırlarsanız ABD, yılbaşında çiftçilere 2,3 milyar dolarlık bir ek destek paketi açıklamıştı.

Çünkü ABD Tarım Bakanlığı, düşen tüketim talebi karşısında zor durumda kalan hayvancılık sektörünün içinde bulunduğu durumun farkında.

İşletmelerin mevcut kapasitelerini korumak ve normalleşme sürecindeki talebi karşılayacak pozisyonda olmak adına ek destek paketi açıklayan ABD, üreticisinin zararını sübvansede ediyor, üretimden küstürmüyor.

Çünkü ABD biliyor ki üreticilere bugün o desteği sağlamazsa, yarın bir gün artan talebi karşılayamayacak ve açıkladığı destek paketinden çok daha pahalı bir fatura ödemek zorunda kalacak.

Buradan çıkartacağımız dersler yok mu?

HANGİ VERİ DOĞRU?

Tarım ve gıda sektörü açısından önümüzdeki aylara yönelik öngöründe bulunabilmek için bugünün verilerine de bakmak lazım.

Tarımsal girdi enflasyonu hızla yükseliyor.

TÜİK tarafından açıklanan **Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi** (Tarım-GFE) Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 1,40 yükseldi. Endeks, yıllık bazda ise yüzde 19,60 arttı.

Yani Tarım-GFE, 21 ayın en yüksek seviyesini gördü.

30.04.2021

Yıllık en fazla artış yüzde 36,2 ile gübre ve toprak geliştiriciler alt grubunda oldu.

Kırsaldaki girdi maliyetlerine baktığımızda özellikle gübre tarafında fiyatlar neredeyse yüzde 90-100'e yakın artmış durumda. Dolayısıyla TÜİK'in oranları gerçekler karşısında aslında oldukça iyimser kalıyor. Hatta bazı çiftçiler, "TÜİK bu verileri nereden alıyorsa biz de gübreleri oradan alalım" diyerek durumun vahametini ortaya koyuyor.

Öte yandan, Et ve Süt Kurumu'nun (ESK) haftalık piyasa bültenleri yayınlanıyordu.

Geçmiş zaman kullanıyoruz zira artık kurumun resmi internet sitesinde yok. Ya da en azından eskisi kadar kolay ulaşılamıyor. Nedenini anlamak zor olsa da tahmin etmek güç değil. Ama biz o verilere yine de bir şekilde ulaşıyoruz. ESK'nın bültenine göre Şubat ayında DAP gübresindeki yıllık artış yüzde 50,5 seviyesinde. ÜRE gübresindeki artış ise yıllık bazda yüzde 55 düzeyinde.

Dolayısıyla ESK'nın bülteninde bile yıllık bazda gübre fiyatının artışı yüzde 50'nin üzerindeyken, TÜİK verisinde söz konusu artış oranı nasıl yüzde 36,2 oluyor?

Her ikisi de resmi kurum.

Hangisine inanacağız?

Bu arada gübre sektörünün paydaşları da artışların yüzde 90-100 seviyelerinde olduğunu kabul ediyor.

TARIM-ÜFE 20 AYIN ZİRVESİNDE

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) ise yıllık yüzde 22,06 artarak 20 ayın zirvesini gördü.

Söz konusu gelişmelerin bir kısmı tüketici fiyatlarına yansısı da bir kısmı da henüz yansımadı.

Biliyoruz yazı biraz uzun oldu.

Ama fotoğrafın tamamını net şekilde görebilmek için parçaları birleştirmek lazım.

Yukarıdaki tüm bilgileri üst üste koyduğumuzda hem üretici hem de tüketici açısından bu yılın geri kalanının nasıl geçeceği sanırım daha net şekilde anlaşılıyordur.

30.04.2021

Son cümle...

Biz bu yazıyı yayına vermeye hazırlanırken, **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)** Başkanı Şahap Kavcıoğlu, enflasyon raporu sunumunda gıda enflasyonu tahminini yukarı yönlü revize ettiklerini açıkladı. TCMB'nin 2021 yıl sonu gıda enflasyonu tahmini yüzde 11,5'ten yüzde 13'e revize edildi.

Sunumda, "Gıda enflasyonu varsayımlarımızı ise döviz kuru gelişmeleri ve uluslararası fiyatlara ilişkin görünümü dikkate alarak 2021 ve 2022 yılları için yukarı yönlü güncelledik. Gıda varsayımımız üzerindeki yukarı yönlü en belirgin riskin uluslararası fiyatların seyri olduğunu değerlendiriyoruz" ifadelerine yer verildi.

Enflasyonu faiz mi artırır, kur mu; işte yanıtı!



Alaattin AKTAŞ

30 Nisan 2021 Cuma

✓ **2021 enflasyon tahmini yüzde 9.4'ten yüzde 12.2'ye yükseltildi. 2.8 puanlık bu revizyonun 1.8 puanı kur artışı kaynaklı**

✓ **Peki nerede faiz artışının enflasyona etkisi? Faiz de sürekli artıyor ama bu artış enflasyonu etkilemiyor mu yani?**

Merkez Bankası yılın ikinci enflasyon raporunu açıkladı ve bu yılın yüzde 9.4'lük enflasyon tahmini yüzde 12.2'ye yükseltildi. 2022 için daha önce yüzde 7 olan enflasyon tahmini de yüzde 7.5 olarak değiştirildi.

Türkiye'de enflasyon hedefinin ya da tahmininin değiştirilmesi, bu hedef ve tahminin çok ötesinde gerçekleştirmeler yaşanması gayet sıradan bir durum. Dolayısıyla bu yılın tahmininin yüzde 9.4'ten yüzde 12.2'ye çıkarılmasında şaşılacak bir yön yok.

Ama ilginç detaylar söz konusu. Basit bir soru soralım:

“2021'in enflasyon tahmini hangi gerekçelerle 2.8 puan revize edildi?”

Bu soruyu biraz değişik de sorabiliriz:

“Bu 2.8 puanlık artış kalem kalem hangi etkenler yüzünden ortaya çıktı?”

Yanıt Merkez Bankası'nın enflasyon raporunda...

EN BÜYÜK ETKEN KUR ARTIŞI

Merkez Bankası'nın enflasyon raporunda bu yılın TÜFE tahmininin hangi etkenler yüzünden yüzde 9.4'ten yüzde 12.2'ye revize edildiği tek tek sayılıyor.

İlk sırada kur artışı kaynaklı etken var.

İthalat fiyatlarında Türk Lirası cinsinden ortaya çıkan artışın enflasyon tahminini 1.8 puan yukarı ittiği belirtiliyor. İthalat fiyatları; **"döviz kuru, petrol ve ithalat fiyatları"** olarak açıklanıyor.

Raporda, gıda fiyatlarında öngörülen yüksek seyrin enflasyon tahminini 0.4 puan yukarı çektiği ifade ediliyor. Çıktı açığının etkisi de 0.4 puan olarak hesaplanıyor. 0.1'er puanlık etki de yönetilen-yönlendirilen fiyatlardan ve enflasyon tahminindeki sapmadan kaynaklanıyor.

Döviz kurundaki artış doğrudan 1.8 puanlık bir etki doğurmuş durumda. Kim bilir belki gıda maddelerinin fiyatındaki 0.4 puanlık artışta da döviz kurlarındaki yükselmenin dolaylı etkisi vardır.

ETKENLER ARASINDA FAİZ NİYE YOK?

Yıllardır dinlediğimiz ekonomik tahlil ne?

"Yüksek faiz yüksek enflasyona yol açar."

Bu yaklaşım **"Faiz sebep, enflasyon sonuçtur"** şeklinde ifade ediliyor.

Peki Merkez Bankası'nın dün yayımladığı raporda, enflasyon tahmini 2.8 puan artırılırken neden bu revizyonda yüksek faizin etkili olduğundan söz ediliyor?

Yoksa yüksek faiz kısa vadede enflasyona yol açmıyor mu? Kısa vade kavramının altını çize çize bir kez daha soralım; yoksa kısa vade için yüksek kur yüksek faizden daha mı kötü?

Herhalde öyle! Baksanıza Merkez Bankası enflasyon tahmininin 2.8 puan artmasında en büyük suçlu olarak dövizdeki yükselmeye işaret ediyor ve faize değiniliyor bile.

FAİZ DE YÜKSELDİ AMA...

Tekrarda yarar var... Enflasyon tahminindeki 2.8 puanlık yükselmenin 1.8 puanının dövizdeki artıştan kaynaklanacağı kabul edilmiş, ne var ki faizden hiç söz edilmiyor.

Oysa son aylarda faizde hızlı bir yükselme yaşandı.

Yine Merkez Bankası verileri...

Geçen yıl ekimde yüzde 10.25 olan Merkez Bankası'nın politika faizi Naci Ağbal'ın başkanlığa getirilmesinden sonraki ilk toplantıda yüzde 15'e, daha sonra yüzde 17'ye ve son olarak yüzde 19'a yükseltilmişti. Hem Merkez Bankası'nın yeni başkanı da nisan ayı toplantısında **"yüksek"** faize bir anlamda sahip çıkmış, oran yüzde 19'da tutulmuştu.

30.04.2021

Geçen yıl ekimde politika faizi yüzde 10.25, ama ortalama fonlama maliyet yüzde 12 dolayındayken 8.50'ye dayanan dolar kuru, başkan değişimi ve ardından faizin yüzde 19'a çıkarılmasıyla birlikte bir ara 7 liranın bile altına indi. Faiz hala yüzde 19 ama kur daha birkaç gün önce yine 8.50'yi zorladı.

İşte bütün bu olup bitenler de, tabii ki bu şekilde ifade edilmemekle birlikte Merkez Bankası'nın enflasyon raporuna yansdı.

Meğer faiz öyle iddia edildiği kadar da suçlu değilmiş. En azından kısa dönemde. Enflasyonu azdıran dövizmiş.

"Sanık, yani döviz ayağa kalk" desek...

Döviz de **"Ben kendi kendime mi bu hale geliyorum, siz kendinize bakın"** diye karşılık verse, sahi yanıtımız ne olur ki...

YABANCI ÇIKTI, ÇIKTI, SOLUKLANDI VE DÖNDÜ

Yabancı yatırımcılar Merkez Bankası'ndaki son (sayı fazla olduğu için belirtmek gerekiyor) görev değişikliğini izleyen haftadan başlayarak hisse senedi piyasasından rekor çıkış gerçekleştirdi. 26 Mart haftasında 814 milyon dolar, 2 Nisan'da biten hafta 364 milyon dolar, 9 Nisan haftasında 46 milyon dolarlık çıkış yaşandı.

Yabancı çıkışı giderek azaldı, azaldı ve 16 Nisan haftasında net giriş-çıkış sıfır oldu. Yabancı yatırımcı adeta soluklandı, etrafı kolaçan etti ve geçen hafta 105 milyon dolarlık net alımla geri döndü.

Yabancı'nın tekrar dönüyor olmasında öyle anlaşılıyor ki kurun yüksekliği de bir etken.

Yurtdışı yerleşikler geçen hafta hisse senedinde net alım yaptı ama bu kez de devlet iç borçlanma senedinde 253 milyon dolarlık satış gerçekleştirdi.

30.04.2021

İşçi Bayramı ve Merkez Bankası



Ferit Barış PARLAK

30 Nisan 2021 Cuma

AYRINTI - Ferit B. Parlak

Politikalarda değişim... Uygulamalarda değişim... Kültürel ve sosyal değişim...
Doğada, çevrede, ihtiyaçlarda değişim...

★ ★ ★

Bu döngü... İyi politikayı/uygulamayı/kültürü/ doğayı/çevreyi de çığ gibi büyütebilir...
Kötüyü de...

★ ★ ★

Amerika'da işçiler günde 12 saat çalışıyordu... Haftada 1 gün tatil hakları vardı... 1
Mayıs 1886'da, "günde 8 saat çalışma" talebiyle iş bıraktı... Şikago'da ki yürüyüşe
milyonlarca işçi katıldı...

★ ★ ★

Fransız bir işçi temsilcisi 1889 yılında teklif etti... O gün, yani 1 Mayıs, "işçinin birlik,
dayanışma günü" ilan edildi...

★ ★ ★

Birkaç yıl sonra, günde 8 saat çalışma, birçok ülkede yasal hale geldi... (Bu durumun
verimliliği, kültürü, üretkenliği olumlu etkilediği ise sonradan anlaşıldı!)

★ ★ ★

Bizde 1 Mayıs... İlk kez resmi ve "işçi bayramı" olarak, 1923'te kutlandı...

★ ★ ★

30.04.2021

20'li, 30'lu, 40'lı, 50'li, 60'lı, 70'li yıllardaki fotoğraflara bakınca... Taş kıran karayolları işçilerinde dahi, kravatlar yakada... (iki yakası bir arada!) O dönem politikaları ve anlatılanlar ise "işçi/teknik elemanın yüksek itibarını/ cazibesini" ortaya koymakta...

★ ★ ★

Sonra, 80'li yıllar... Tüm dünyada filmler, diziler, yanlış politikalar... Başrolde eğitimsiz/mutsuz/yoksul/ itibarsız fabrika işçisi kızlar/oğlanlar...

VELHASIL...

Dün Merkez Bankası (MB) Başkanı, 50'ye yakın ekonomistin, enflasyonla ilgili sorularını yanıtlarken...

"Resesyon riski, enflasyon riskinin önüne geçtiğinde para politikalarına ağırlık verilmeli"; "Rezervleri güçlü, güvenilirliği yüksek MB'nin uyguladığı para politikası etkindir"; "Rezervler borçla değil, üretmek/ fazlasını satarak güçlenir. Tersini sürdürülebilir değildir."; "Verimli, rekabetçi işvereni/işçisi olan ülkelerin, MB'leri güçlüdür" görüşünde olan bir vatandaş olarak, geldi aklıma, enflasyonu kalıcı olarak düşürebilecek tek merci olan "verimli üretimin aktörleri"...



Abdulkadir Selvi

İstanbul'daki patlamayı iki kademeli planlamışlar

30 Nisan 2021

Kanlı bir eylem olduğunda tartışıyoruz. Tartışmalıyız da. Çünkü PKK ve DEAŞ'ın bombalı saldırıları nedeniyle büyük can kayıpları yaşadık. Reyhanlı'yı, Ankara Garı'nı, Güvenpark'ı, Merasim Sokak'ı, Sultanahmet'i, Gaziantep'te kına gecesine yapılan canlı bomba eylemini unutmadık.

Bombalı eylemden sonra Ankara Garı'na ilk giden gazetecilerden biriydim. Bedenleri paramparça olan insanların üzeri henüz örtülmemişti. Merasim Sokak'taki vahşette yanık insan bedenlerinin kokusu duruyordu.

Çok büyük acılar bunlar.

Benim itirazım, bombalı eylemi tartıştığımız kadar; patlama olmadan, insanlar canını kaybetmeden bu eylemlerin engellenmesini yeterince konuşmamamıza.

Önlenemeyen saldırıyı tartıştığımız kadar önlenen eylemi de konuşmalıyız.

Önlenemeyen her patlamadan ders çıkardığımız gibi başarılı her operasyondan da sonuçlar çıkarmayı bilmeliyiz.

İSTANBUL POLİSİNİN BAŞARISI

Tam kapanma nedeniyle Esenler Otogarı'nın en kalabalık günlerini yaşadığı bir sırada, polisin dikkati sayesinde PKK'nın bombalı eylemi önlendi.

İstanbul polisini tebrik ediyorum. Büyük bir vahşetin önüne geçtiler.

Eğer bu eylem önlenemeseydi bugün Türkiye'de başka şeyler konuşuluyor olurdu. Ayrıca eylemi gerçekleştirecek olan iki kişinin sağ olarak yakalanması da çok önemli. Dün bir kişi daha gözaltına alındı.

Böylece eylem talimatını kimin verdiğini, bombanın nasıl getirildiğini, başka bombalı eylem planlanıp planlanmadığını öğrenme imkânımız olacak.

ÇANTAYI FIRLATIP KAÇMIŞ

Bu tür durumlarda eylemin önlenmesi kadar, eylemcilerin sağ olarak yakalanması da çok önemli. Polis hareketlerinden şüphelendiği şahsı durdurmak istemiş. Daha sonra isminin R.A. olduğu tespit edilen şahıs, elindeki çantayı yol kenarındaki aracın altına atarak kaçmaya çalışmış. Kovalamaca sonucunda R.A. yakalanmış. Eylemi birlikte yapacakları tespit edilen İ.Z. isimli şahıs ise o sırada otogarda R.A. ile buluşmaya hazırlanıyormuş. Otogar içinde gerçekleştirilen operasyonla İ.Z. de kısıvrak ele geçirilmiş.

BOMBALAR ALTERNATİFLİ HAZIRLANMIŞ

PKK çok kanlı bir eylem planlamış.

Esenler Otogarı'nın en yoğun olduğu günlerden birini seçmiş.

Sırt çantasının içinde 5 kilo patlamaya hazır, 4 adet uzaktan kumandalı, 2 adet zaman ayarlı 6 plastik patlayıcı ele geçirildi.

4 BOMBA 4 TELEFON

Bombalardan 4'ü uzaktan kumandalı. Her bomba bir telefona bağlanmış. Biri patlamazsa diğerini harekete geçirecekler. Ya da DEAŞ'ın yaptığı gibi önce birini patlatıp, panik meydana getirecekler, ardından diğerlerini patlatıp büyük bir faciaya yol açacaklar.

ÖNCE UZAKTAN KUMANDALI, SONRA ZAMAN AYARLI

Yapılan incelemenin ve ele geçirilen şahısların sorgusundan tam da bu kuşkularımızı doğrulayacak bilgilere ulaşıldı.

PKK, önce uzaktan kumandalı patlayıcıyı infilak ettirmeyi planlamış. Tabii o anda bir can pazarı yaşanacak. İnsanlar can havliyle kaçışacak. Bir panik havası oluşacak. Ama aynı zamanda patlama nedeniyle güvenlik güçleri olay yerine intikal edecek. İşte zaman ayarlı bombaları tam o an için hazırlamışlar.

Olay yerine gelecek güvenlik güçlerini hedef almışlar.

BOMBAYI GÖSTEREN ŞAHIS YAKALANDI

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**'nun dediği gibi, "**İstanbul polisi çok önemli bir katliamı engelledi**". İki terörist kanlı eylemi gerçekleştirilmeden yakalandı.

Üçüncü şahıs gözaltında.

Y.S. isimli şahıstan söz ediyorum.

Y.S.'nin diğer şüphelilere bombanın yerini gösterdiği üzerinde duruluyor.

Çünkü bombalı eylemlerde bomba ayrı yerden, eylemi gerçekleştirecek şahıslar ise ayrı yerlerden geliyorlar. Sonra Y.S. gibi bir militan bomba ile bombacıyı birleştiriyorlar.

Sağ olarak yakalanan şahısların sorgusu bizi çok önemli bilgilere ulaştırabilir.

KILIÇDAROĞLU VE AKŞENER'İN BENZETMESİ ŞIK OLMADI

SİYASETTE ciddi bir üslup sorunu yaşanıyor.

Hakaretler havada uçuşuyor, tazminat davaları birbiri ardına geliyor.

“**Sayın**” diye konuşmaya başlayan politikacılardan buraya geldik.

Hakaret etmeden eleştirmeyi bir türlü öğrenemedik.

Siyasi rekabet uğruna bazı sataşmalar anlaşılabilir ama söz konusu Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarı olunca bunu anlayışla karşılamak mümkün değil.

ABD Başkanı **Biden**, haksız ve hadsiz bir şekilde sözde “**soykırım**” ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan, Biden**'la telefon görüşmesinde gereken yanıtı verdi. Ancak bu bir süreç.

Erdoğan, Biden'la 14 Haziran'da görüşecek.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın yüz yüze görüşmede de gereken yanıtı vereceğinden kuşku yok.

Türkiye Cumhuriyeti'nin hukukunu korumak söz konusu olduğunda Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın dünyaya kafa tuttuğu bir sır değil.

Erdoğan, “One Minute” çekerek buralara kadar geldi.

KARABAĞ'DA YANITI VERİLDİ

Sözde Ermeni Soykırımını iddialarının yanıtı Karabağ'da verildi. **Biden**'i rahatsız eden o.

Ama elbette ki Cumhurbaşkanı'nın görevi aynı zamanda milletin hukukunu korumaktır. Diplomaside neyi ne zaman yaptığınız çok önemlidir. ABD'de yeni bir yönetim işbaşında. Suriye'de ve Irak'ta komşumuz olan ABD'yi 4 yıl boyunca **Biden** yönetecek. Bizim ABD ile konuşulacak çok dosyamız var. Ayrıca **Biden** yönetiminin Türkiye'ye sıcak bakmadığı bir sır değil. Devlet adamlığı milletin hukukunu koruyarak bu ilişkiyi tesis etmektir.

Daha başlamadan köprüleri atmak Türkiye'ye ne kazandıracak?

İNÖNÜ'NÜN SÖZÜ

Ünlü **Johnson** mektubundan sonra **İsmet Paşa**'nın, “**Yeni bir dünya kurulur, Türkiye o dünyada yerini alır**” sözünü gururla söyleriz. Ben de zaman zaman atıf yaparım. Bu olayla birlikte CHP'lilerin dilinden düşmüyor. Ama unutmamak lazım. **İnönü** bu sözü, **Johnson** mektubundan önce söyledi. **Johnson** mektubu 5 Haziran 1964'te yazılmış, **İnönü** bu sözü 16 Nisan 1964'te Time dergisinde çıkan mülakatta söylemiştir.

JOHNSON MEKTUBUNA YANIT

İsmet Paşa, **Johnson**'un mektubuna maddeler halinde yanıt verdikten sonra 21 Haziran tarihinde de **Johnson**'un gönderdiği uçakla ABD'ye giderek başkanla görüştü.

Johnson mektubu üzerine Türkiye, Kıbrıs'a yapmayı planladığı çıkarmayı durdurmuştur. Ama **İsmet Paşa**'nın **Johnson**'la görüşmesi sonucunda ABD'nin Londra ve Zürih anlaşmalarını kabul ettiği deklare edilmiştir.

Ecevit, Kıbrıs Barış Harekâtı'nı başlatırken, bu kazanım elimizi güçlendirmiştir.

SORUN REST ÇEKMEKSE

Ayrıca **Biden**'a rest çekilecekse, had bildirilecekse, “**One Minute**” denilecekse bunu en iyi yapacak lider **Erdoğan**'dır. Ama köprülerin atılması bu aşamada neye yarar? Muhalefetin **Erdoğan**'ı eleştirmesini anlayabilirim.

Ama **Kılıçdaroğlu**'nun “**kedi gibi bir miyavlama**” benzetmesini, **Meral Akşener**'in “**minnoş**” demesini doğru bulmuyorum. Şık olmadı. **Erdoğan**'dan nefret edebilirsiniz ama Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı için o sıfatları kullanmak yakışmadı.



Esfender KORKMAZ

Döviz cephesinde göz yaşı var...

30 Nisan 2021 Cuma

Dün dolar kuru 8,1596 idi. Bu kurdan bir aylık enflasyonu ihmal edersek ve bu bir ayda Euro-Dolar döviz sepetinin sabit kaldığını varsayarsak dün itibari ile Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksi 61,87'dir. Yani TL değeri dolar karşısında yüzde 38 oranında daha düşüktür. Reel kur endeksine dolar /TL denge kuru bir dolar =5,048 lira olması gerekiyor.

Döviz her dönemde Türkiye'nin yumuşak karnı olmuştur. Ama hiçbir dönemde TL bu kadar değer kaybetmemişti, kur sorunu hayatımızı bu kadar zorlaştırmamıştı ve ülke riskini bu kadar artırmamıştı. Maalesef riskler artarak devam edecektir. Çünkü;

1 Döviz ihtiyacı artmaktadır.

2021 Şubat ayında, yıllık cari açık 37 milyar 786 milyon dolar oldu. Bu açık devam eder, çünkü;

* Üretim yüzde 40 oranında hammadde ve aramalı olarak ithal girdiye bağımlıdır. İthalat düşerse, üretimde düşer.

* İhracat malı üretiminde de yine yüzde 70 oranında ithal girdi kullanılıyor. Bu nedenle dış ticaret açığı kaderimiz oldu.

* Pandemi nedeni ile turizm gelirlerimiz düştü.

2 -Cari açık iki yolla kapatılır. Birisi uzun dönem Türkiye de kalacak doğrudan yabancı yatırım sermayesi girişidir. Diğeri dış borçlanmadır.

En iyi yol, doğrudan yabancı yatırım sermayesidir. Türkiye'ye doğrudan yabancı yatırım sermayesi artık gelmiyor. Söz gelimi şubattan şubata son bir yılda;

Türkiye'ye giren yabancı yatırım sermayesi toplamı 4 milyar 367 bin dolardır. Bunun

4 milyar 251 milyon doları yabancıların Türkiye'den doğrudan veya vatandaşlık almak için gayrimenkul alımlarından geldi. Doğrudan yabancı yatırım sermayesi girişi ise yok seviyesinde, yalnızca 116 milyon dolar oldu.

3 - Dış borç stoku 450 milyar dolardır. Dış borç GSYH oranı yüzde 60 olarak yüksek değildir. Ancak dış borçları ödemekte zorlanıyoruz, çünkü; Türkiye'nin dış borç ödeme kapasitesi düşüktür. Zira dış borçları ödemek için önce fert başına gelir artışı yaratmak gerekir. Türkiye'de son yıllarda fert başına GSYH artışı sıfır veya düşüktür. Sonra bu geliri dövizde çevirmek gerekir. Döviz sorunu da malumdur.

Dış borçlarda iflas risk primi (CDS) 425 baz puandır ve bu oran çok yüksektir. Bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde bu oran ortalama olarak 100 baz puandır. Bu nedenle Türkiye yeni borçlanmayı en az yüzde 7 faiz oranı ile yapıyor.

4 - En büyük sorun Merkez Bankası'nın döviz rezervlerinin eksiye geçmiş olmasıdır. 16 Nisan 2021 itibariyle Merkez Bankası döviz rezervleri;

* Toplam rezerv, 89,6 milyar dolar.

* Krediler; (eksi) 23,3 milyar dolar.

* Döviz forward ve futurları; (Eksi) 54,5 milyar dolar.

* Şarta bağlı yükümlülükler; (eksi) 45,1 milyar dolar.

* Merkez Bankası net rezerv; (eksi) 33 milyar dolardır.

* Merkez Bankası verilerine göre; Merkez Bankası'nın şubattan şubata son bir yılda döviz rezervleri 27,4 milyar dolar azaldı.

Merkez Bankası rezervleri dış borçlar için bir teminattır. TL için güven unsurudur. Son yarım yüzyıldır, mesleğim gereği ekonominin içinde oldum. Bu günkü kadar endişe duymadım. Endişemi ancak; "Bindik bir alamete gidiyoruz kıyamete" atasözü, ile ifade edebilirim.

Her ekonomide istikrarda bu tür aşırı bozulma, siyasi iktidarlarda panik yapar. Panik içinde verilen kararlar, istikrarı çıkmaza sokar. Bu nedenle siyasi iktidara;

* İdeolojik guruplara taviz vererek ayakta kalmanın çıkmaz bir yol olduğunu;

* Başkanlık sisteminin Türkiye şartlarına uymadığını , yeniden parlamenter sisteme dönmek gerektiğini ;

* İnsan hakları, siyasi özgürlükler, hukukun üstünlüğüne dönmeden, ekonomk sorunları çözülemeyeceğini;

* Planlama ve politika olmadan günbirlik poltikalarla koca Türkiye'nin yönetilemeyeceğini; hatırlatırım.



İbrahim Kahveci

Milletin derdi kaç lira ki?

Efendim derdimiz para.

Kazanamıyoruz; çünkü işimiz yok ki çalışalım.

TESK Başkanı Palandöken ne demişti “**Kapalı dükkanın geliri mi olur?**”

Durum pek iç açıcı değil.

Aşımız da gelmedi. CoronaVac sonrası Sputnik V aşısında da araçlarla işi başaramadık. Bakın aslında ABD Başkanı Biden ile iyi aracı olsun diye Japonya Büyükelçisi'ni ABD'ye yollamıştık.

Kendisi AK Parti temsilciliğinden terfi ederek Ülkemizi dış politikada ABD'ye karşı temsil etmeye gitti. Japonya'dan alelacele Biden'e çare diye yollandı ama iyi bir aracı olamamış olacak ki, sonuç hüsrana oldu.

Yine AK Partili araçlarına rağmen aşı da olmadı.

Ciddi bir yönetim sorunumuz var.

Berat Albayrak şubat ocaktan, mart şubattan, nisan marttan daha iyi olacak demişti ya... Durumumuz aynen öyle.

Her gelen ay geçen ayı aratır oldu. Sürekli kötü haberler duymak ve geleceğe karamsarlaşmak kaderimiz oldu.

Ülkemiz nasıl ki dünyada yalnızlaştı ise, birey olarak toplumda insanlar da yalnızlaştı. Fakirlik mahalle içinde kaldı ama yardımlaşma da mahalle içinde kaldı.

Fakirliğin duyulması, yoksulluğun sebep olduğu vahim olayların yaşanması bile iktidar mahallesinde siyasi yorumlanır oldu.

İnsanlık yerini bekaya bıraktı.

30.04.2021

Yalnızlaşan bir fakirlik ve yoksulluk bekası.

Gittikçe kararan bir gelecek.

Gittikçe umutları sönen bir gençlik

ve gittikçe sırtlarına daha büyük borç senetleri ile karanlık bir gelecek bırakılan evlatlar, torunlar.

Oysa bir zamanlar onlar için varlığından vazgeçilen evlatlar

şimdi ise siyasi bağlılık uğruna geleceğinden vazgeçilen evlatlar.

Rize İkizdere'de iktidara yüzde 88 oy verilmiş. Ama şimdi bir Cengiz iktidarda 21B ihaleleri ile epey iş yapıyor.

Ve yöre halkı Cengiz'e karşı direniyor.

Acaba verdikleri siyasi desteğin bir gün onların ağacını budayacağını bilebilirler miydi?

Siyasi tutkularının kendi geleceklerini bitireceğini bilebilirler miydi?

Bu iş öyledir.

Bugün sessizce ses çıkartmadığın haksızlıklar yarın sana da geliverir. Ve o zaman **"bi şey yapın, bi şey yapın"** diye demeye başlarsın.

Daha dün faiz sebep, enflasyon sonuçtur diye meydanları inletirken,

dün yeni başkan "enflasyon düşmeden faiz indirmem" deyiverdi.

Hani deli gibi sahiplendiğimiz teoriler?

Hani uğruna bir gecede 500 milyar liranın üzerinde maliyeti göze aldığımız teoriler?

Ne kadar çabuk çark edebiliyoruz. Ne kadar da hızlı U dönüşü yapabiliyoruz.

İyi ama ya dönemeyenler?

Geride kalanlar

İleride ki evlatlarını düşünenler.

Devlet kapanın dediğinde kapandılar hepsi ama ekmek yok, kira yok.

30.04.2021

Hazine Mteahhidine denecek para da bir başka dert.

Gerçekten ne olacak bu müteahhitler? Kapandığımız dönemde bile onlara çalışacağız.

Sofradaki 3 tabak yemeğin birisini onlara ayıracağız.

Sessizce deyeceğiz. Evet, sessizce...

Dertlerimizle dertlendirmeden yönetimimizi ödeyeceğiz. İtibarlı bir hayatları için sessizce ödeyeceğiz işte.

Afiyet olsun..



30 Nisan 2021, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Sorun eğer Birleşmiş Milletler'in elinde kalırsa Kıbrıs'ta çözüm asla bulunamaz

Diplomasinin uluslararası sorunlara çözüm getiremediğinin somut kanıtı Kıbrıs değil mi? Eğer Türkiye 1974'te Ada'ya askeri müdahalede bulunmasaydı, Kıbrıs sorunu kim bilir neleri gündeme getirirdi? Belki Türkiye ile Yunanistan arasında sıcak savaş da olurdu. Ama biz Kıbrıs'a müdahale edince Ada'daki EOKA çetecileri meydanı terk ettiler. Yunanistan'da da Albaylar Cuntası sona erdi ve **Karamanlis**, Paris'ten döndü. Böylece Yunanistan'a da demokrasi geldi.

Avrupa Birliği ve biz

Düşünün ki Türkiye, Kıbrıs'a askeri müdahalede bulunarak hem Kıbrıs Türklerinin can ve mal güvenliklerini sağladı... Hem de sonunda Yunanistan ve Kıbrıs Rumları, Avrupa Birliği'ne üye oldular. Ama Türkiye hâlâ Avrupa Birliği'nin kapısında bekletiliyor ve hâlâ Kıbrıs, Birleşmiş Milletler'e göre çözümsüz bir sorun olarak duruyor.

Taviz yok

Önceki gün Cenevre'deki Kıbrıs görüşmelerinden sonra KKTC Cumhurbaşkanı **Ersin Tatar** ve Türk Dışişleri Bakanı **Mevlüt Çavuşoğlu**, Cenevre'de ortak basın toplantısı düzenlediler. Bakan **Çavuşoğlu**, "**KKTC'nin bağımsızlığı, egemenliği ve eşitliği konusunda ödün vermeyeceğiz**" dedi. KKTC Cumhurbaşkanı **Tatar** ise, "**Eşitliğe dayalı ve eşit statü tanınmadan eski şartlarda masaya oturmamızın ve resmi görüşmelere başlamamızın anlamı olmaz**" ifadelerini kullandı.

Açmaza devam mı?

Peki bu görüşmelerden sonra Kıbrıs sorunu ne durumda? BM Genel Sekreteri **Antonio Guterres** de Cenevre'deki 5+1 gayri resmi Kıbrıs konferansının ardından açıklamalarda bulunmuş ve "**Kıbrıs sorununun çözümü için resmi görüşmelerin başlamasına yönelik yeterli ortak zemin bulamadık**" demişti. Zirvede ortak zemin bulunamadığını belirten **Guterres**, "**Resmi müzakereler**

30.04.2021

İçin yeniden görüşeceğiz" dedi.

Sabrın sonu

Bu çözümsüzlük tablosu ortada olduğuna göre herhalde yakın bir gelecekte Türkiye ile KKTC ortak bir kararla gereken adımı atacaklardır. Mesela, Karabağ'daki durum da 1992'den bu yana çözümlenemeyince, Azerbaycan tek taraflı bir kararla sorunu çözmemiş miydi?